

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра електротехнічних систем та
енергетичного менеджменту
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Системи вимірювання та обліку енерговикористання
Викладач (-і)	Іван САВЕЛЕНКО, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри ETSEM
Контактний тел.	+38(050) 604-94-17
E-mail:	savelenkoiv@kntu.kr.ua
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 32 годин, лабораторно-практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 72 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2023.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Дисципліна викладається на базі знань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: «Основи метрології», «Електричні системи та мережі», «Електричні станції та підстанції», «Електричні апарати».

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни виявлення методів, принципів побудови та застосування електровимірювальної техніки, комплексів та систем в галузі енергетики, оволодіння методиками визначення параметрів складних систем енергетики з використанням можливостей сучасних інформаційно-обчислювальних комплексів та автоматизованих систем управління.

Завдання вивчення дисципліни:

- Формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку

майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності для роботи в сучасних умовах енергоринку Європейського співтовариства;

- теоретична підготовка здобувачів для отримання навичок побудови автоматизованих систем обліку та контролю енергоносіїв та їх експлуатації..

- надання здобувачам теоретичних знань в технологіях вимірювання параметрів в енергетичних системах.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- теоретичні положення основ вимірювання, методи вимірювання фізичних величин,

- приладну базу для вимірювання різноманітних фізичних величин, принципи роботи приладів обліку для вимірювання основних ПЕР,

- сучасні методи вимірювань фізичних величин, програмне та математичне забезпечення інформаційно-обчислювальних комплексів,

- будову комплексів та систем для оцінки режимів та параметрів електротехнічних об'єктів.

вміти:

- обґрунтовано вибирати методи та засоби вимірювань, а також інформаційно-вимірювальні комплекси та системи,

- володіти практичними навичками користування електровимірювальними технічними засобами та інформаційно-обчислювальними комплексами;

- вирішувати технічні завдання, щодо використання інформаційно-вимірювальних систем в енергетиці.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;

- взаємодіяти в енергетичному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Прилади обліку електричної енергії

Тема 2. Карткові системи контролю й обліку споживання електричної енергії

Тема 3. Сучасні комплексні системи контролю й обліку електроенергії.

Тема 4. Принципи побудови дистанційних систем обліку споживання електричної енергії.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Сучасні комплексні системи контролю й обліку електроенергії.

Тема 6. Технічні засоби контролю параметрів теплової енергії. Вимоги, основні типи, функціональні можливості, умови застосування, схеми включення.

Тема 7. Технічні засоби контролю параметрів витрати води, повітря. Вимоги, основні типи, функціональні можливості, умови застосування, схеми включення.

Тема 8. Технічні засоби контролю мікроклімату (температурно-вологісний режим, світловий потік і ін.) Вимоги, основні типи, функціональні можливості, умови застосування.

5. Теми лабораторно-практичні робіт

1. Облік електричної енергії в однофазних мережах.
2. Контроль та реєстрація параметрів електричної енергії лічильником.
3. Дослідження будови та принципу дії приладів обліку теплової енергії
4. Дослідження передачі інформації у трирівневих системах з використанням імпульсних каналів лічильників.

6. Система оцінювання та вимги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

7.Рекомендована література

1. Волянський Р.С. “Системи вимірювання, обліку та керування енерговикористанням” для студентів спеціальності 141-“Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка” /Дніпродзержинськ, ДДТУ, 2016.- 120 с.

2. Системи вимірювання та обліку енерговикористання. Методичні вказівки для виконання лабораторних для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 141 “Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка”/ Укл.: С.В. Серебренніков, О.І. Сіріков, І.В. Савеленко. –Кропивницький : ЦНТУ, 2022, 47 с.

3. Shev S., Brandl G., Jambor E., Prata Dias G. and Chobanova] –Brussels: Energy Charter Secretariat, 2013. – 134 p.

4. Ковалко О.М. Вступ до теорії енергоефективності багаторівневих систем: методи та моделі енергетичного менеджменту в системі житлово-комунального господарства / Ковалко О.М., Новосельцев О.В., Євтухова Т.О. – К.: НАН України, Ін-т теплофізики, 2014. – 252 с.

5. Acemoglu D. Vertical Integration and Technology: Theory and Evidence / D. Acemoglu, R. Griffith, P. Aghion, F. Zilibotti //Journal of the European Economic Association, 2010. – Vol. 8. – № 5. – P. 989–1033.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ЕТСЕМ, Протокол № 1 від 28.08.2023 р.